

Oikeus vakuutuskorvauksiin kuolemantapauksessa

Opas omaisille

Oikeus korvaukseen voi syntyä monesta eri vakuutuksesta

Osanottomme läheisen kuoleman johdosta. Joudut suuren surun keskellä selvittämään erilaisia virallisia asioita - olemmekin koonneet tähän oppaaseen sinulle moniin eri vakuutuksiin liittyviä tietoja ja toimintaohjeita valmiiksi.

Kela saa virallisen kuolinilmoituksen väestötietojärjestelmästä yleensä noin viikon kuluessa kuolemasta. Tiedon saatuaan Kela selvittää, voiko leskellä ja lapsilla olla oikeutta perhe-eläkkeisiin, ja lähettää tarvittavat hakemuslomakkeet. Kela maksaa vainajan eläkkeen kuolinuukauden loppuun asti.

Vakuutusyhtiöt eivät välttämättä saa virallista ilmoitusta kuolemasta väestötietojärjestelmästä. Tämän vuoksi omaisten on otettava itse yhteyttä

vakuutusyhtiöön saadakseen heille kuuluvat vakuutuskorvaukset.

Työntekijällä voi olla myös työntajan ottama ryhmävakuutus, jolla on vakuutettu tietty ryhmä eikä vakuutukseen ole merkitty vakuutettujen henkilötunnuksia. Tietoa vakuutukseen kuulumisesta ei silloin löydy vakuutusjärjestelmistä ilman työntajan ilmoittamaa ryhmävakuutuksen tietoja. Työnantajan omaisille toimittama tieto vakuutuksista on sen vuoksi erittäin tärkeää.

Omaisien on haettava vakuutuskorvaukset ja etuudet, sillä niitä ei makseta automaattisesti kuoleman jälkeen.

Edunsaajat vakuutuskorvauksissa

Vakuutuskorvauksen edunsaaja määritetään vakuutussopimuksessa. Vakuutuskorvauksen edunsaaja on usein puoliso, lapset tai omaiset.

Työntajan ottamiin lakisääteisiin työeläke- ja työtapaturmavakuutuksiin sekä työntekijäin ryhmähenkivakuutukseen (TRHV) ei ole mahdollista nimetä edunsaajia, vaan edunsaajina ovat puoliso ja lapset. Myös avopuoliso sekä yhteisessä taloudessa eläneet muut kuin omat lapset, saattavat tietysin edellytyksin olla oikeutettuja korvaukseen.

Lakisääteisissä vakuutuksissa korvaukseen oikeutettujen lasten ikäraajat

Lakisääteinen vakuutus	Lasten ikäraajat
Työtapaturmavakuutus	Alle 18-vuotiaat, opiskeleva tai työkyvytön alle 25 vuotta
Työntekijän ryhmähenkivakuutus (TRHV)	Alle 22-vuotiaat
Työeläke	Alle 18-vuotiaat
Kela	Alle 20 vuotta tai opiskeleva alle 21 vuotta
Liikennevakuutus	Alle 18 vuotta tai opiskeleva alle 21 vuotta

Perhe-eläke Kelasta

Perhe-eläkkeitä ovat lesken- ja lapseneläke.

Leskeneläkettä voi saada, jos leski on ollut puolisonsa kanssa avioliitossa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitossa ja puoliso on kuollut 1.1.2022 tai sen jälkeen.

Kela maksaa leskeneläkettä alle 65-vuotiaalle leskelle.

Lapseneläke maksetaan alle 20-vuotiaalle tai opiskelevalle alle 21-vuotiaalle lapselle.

Työnantajan ottamat lakisääteiset vakuutukset

Työeläkevakuutus

Työeläkkeenä maksettavaan perhe-eläkkeeseen voi olla oikeus:

- alle 20-vuotiaalla lapsella
- avioleskellä
- avoleskellä (yhteisen alaikäisen lapsen perusteella)
- rekisteröidyn parisuhteen osapuolella
- entisellä puolisoilla (virallisen elatusapuasopimuksen perusteella).

Lisätietoa perhe-eläkkeestä ja sen tarkemmista saamisen edellytyksistä saa edunjättäjän omasta eläkeyhtiöstä tai osoitteesta www.tyoelake.fi.

Perhe-eläkettä haetaan edunjättäjän eläkeyhtiöstä täyttämällä hakemus verkkopalvelussa tai paperisella lomakkeella. Hakemuksen käsittelee se eläkeyhtiö, jossa edunjättäjä oli vakuutettuna. Työeläke.fi -palvelu ohjaa hakemuksen oikeaan eläkeyhtiöön. Jos edunjättäjälle oli kertynyt eläkettä myös ulkomailta, samalla hakemuksella voi hakea myös sitä. Tällöin hakemuksen liitteeksi täytetään U-liite.

Työeläkevakuutukset kerryttävät eläketurvaa koko elämän ajalta kaikista työsuhteista ja yrittäjajaksoista. Näihin liittyvä perhe-eläke on voimassa, vaikka viimeisen työsuhteen päättymisestä olisi kulunut vuosia.

Samalla hakemuksella haet perhe-eläkettä työeläkejärjestelmästä ja Kelasta.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutus (TRHV)

Työntekijäin ryhmähenkivakuutus (TRHV) on työnantajan työntekijöilleen ottama henkivakuutus, jonka kustannuksista työnantaja vastaa. Kuolemantapauskorvaus maksetaan työntekijän kuoleman jälkeen, mikäli hänellä on ehdoissa mainittuja edunsaajia.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutus perustuu työmarkkinajärjestöjen keskinäiseen sopimukseen ja vakuutettuina ovat eräin poikkeuksin kaikki työeläkelakien alaisessa työsuhteessa olevat työntekijät.

Korvauksen hakijan tulisi olla yhteydessä vainajan viimeiseen työnantajaan. Työnantaja tekee erillisen, vakuutettua työntekijää koskevan ilmoituksen.

RHV:n vakuutus voi olla tietyin edellytyksin voimassa useita vuosia työsuhteen päättymisen jälkeen.

Työntekijä säilyy vakuutettuna myös ollessaan lakisääteisellä perhevapaalla.

Lisätietoja: <https://www.tvk.fi/trhv>

Korvausta haetaan Työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolista.

Työtatapaturmavakuutus

Työnantajalla on velvollisuus vakuuttaa työntekijät lakisääteisellä työtatapaturmavakuutuksella työssä tai työmatkalla sattuvien tapaturmien varalta.

Työssä sattuneista kuolemantapauksista työnantaja ilmoittaa vakuutusyhtiöön.

Ottamalla yhteyttä vakuutusyhtiöön omaiset saavat tiedot liitteistä, joita perhe-eläkehakemukseen tarvitaan.

Työtatapaturmavakuutuksesta korvataan kuolemantapauksissa

- Perhe-eläke: Enintään 70 prosenttia työntekijän vuosityöansioista. Leskeneläke voi päättyä uuteen avioliittoon tai työtatapaturma- ja ammattitautilaissa (TyTAL) tarkemmin määriteltyyn avioliittoon. Lapsella 18 vuoden ikään asti. Jos lapsi opiskelee tai on työkyvytön, eläkettä maksetaan 25 vuoden ikään asti.
- Kuljetuskustannukset: Vainajan kuljettamisesta
- kuolinpaikalta asuin- tai kotipaikkakunnalle aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset. korvataan.
- Hautausapu: Kuolinpesälle maksettava kiinteä kertakorvaus.

Eläkettä haetaan työtatapaturmavakuutusyhtiöstä.

Työntajan ottamat vapaaehtoiset vakuutukset

Työntaja on voinut vakuuttaa työntekijänsä lakisääteistä vakuutusturvaa laajemmin esimerkiksi vapaa-ajalla sattuneiden tapaturmien varalta.

Työnantajan ottamat lisävakuutukset, joihin voi liittyä korvauksia kuolemantapauksissa

- vapaa-ajan ryhmävakuutus, joka on työtapaturmavakuutuksen lisävakuutus
- yksityistapaturmavakuutus
- matkavakuutus työ- ja/tai vapaa-ajan matkoille
- henkivakuutus
- lisäeläke.

Lisäeläkevakuutukseen voi sisältyä henkivakuutus, perhe-eläke tai hautausavustus. Vakuutus voi olla myös työnantajan ottama ryhmävakuutus.

Työnantajalla voi olla työterveyshuoltoa täydentävä ryhmäsairauskulu vakuutus. LähiTapiolassa vakuutus on Työkykyvakuutus. Näistä vakuutuksista maksetaan

ainoastaan vakuutetun hoitoon liittyviä kustannuksia. Myös julkisen terveydenhuollon potilasmaksut kuuluvat yleensä vakuutuksesta korvattaviin kuluihin.

Lapsille ja leskelle maksettavia korvauksia tai eläkettä vakuutus ei sisällä.

Jos vakuutus on otettu nimetyille henkilöille, vakuutetun tiedot löytyvät henkilötunnuksen perusteella työnantajan vakuutusyhtiöstä.

Jos työnantaja on ottanut ryhmävakuutuksena tapaturma- ja matkavakuutuksen, tiedot löytyvät työnantajalta saatujen vakuutustietojen perusteella vakuutusyhtiöstä. Ryhmävakuutuksen tiedot eivät löydy henkilötunnuksella.

Muut vakuutukset

Jäsenyyteen perustuvat etuudet

Ammattiliittojen sekä opiskelija- ja urheilujärjestöjen jäsenyyteen ja luottokortteihin voi kuulua lisäetuna täydentävää vakuutusturvaa.

Vaikka vakuutukseen ei olisi liitetty kertakorvausta kuolemantapauksessa, voi esimerkiksi matkavakuutuksesta olla apua kuljetuskustannuksissa, jos kuolemantapaus on sattunut matkalla.

Potilasvakuutus

Jos kysymyksessä on potilasvahinko, asiaa hoitaa Potilasvakuutuskeskus.

Hautajaiskulut ja muut hautaamiseen liittyvät kulut voidaan korvata kohtuulliseen määrään saakka. Hautauskulut korvataan kuolinpesälle tai hänelle, joka on suorittanut kulut omista varoistaan.

Elatukseen oikeutettuja ovat leski ja alaikäiset lapset sekä eräissä tapauksissa myös alle 21-vuotiaat opiskelevat lapset. Korvausta voivat saada myös muut, jotka ovat tosiasiallisesti saaneet elatusta kuolleelta henkilöltä.

Henkivakuutus

Läheisesi on voinut ottaa henkivakuutuksen, lisäeläkkeen tai sijoitusvakuutuksen.

Henkivakuutuskorvaus maksetaan vakuutussopimuksessa mainituille edunsaajille.

Yksilöllisessä eläkevakuutuksessa on henkivakuutus tai perhe-eläke.

Henkivakuutusta ei voi siirtää vakuutusyhtiön vaihdon yhteydessä vanhoihin edunsaajain, joten se jätetään tavallisesti vakuutusyhtiön vaihdossa vanhaan yhtiöön.

Sen vuoksi henkivakuutus voi olla voimassa muussa vakuutusyhtiössä, kuin missä perheen muut vakuutukset ovat.

Henkilökohtaiset vakuutukset

Läheisesi on voinut vakuuttaa itsensä vapaaehtoisilla vakuutuksilla, joista on mahdollista saada kuolemantapauskorvaus. Näitä vakuutuksia voi olla esimerkiksi yksityistapaturmavakuutus tai matkavakuutus. Tietoa vakuutuksista saat ottamalla yhteyttä vakuutusyhtiöön.

Lisätietoja

LähiTapiolan ohjeet

<https://www.lahitapiola.fi/henkilo/asiakaspalvelu/asiointi-eri-tilanteissa/kuolinpesan-hoitajalle>

<https://www.lahitapiola.fi/henkilo/hae-korvausta/henkilo/kuolemantapaus>

Muut ohjeet

<https://vakuutuskorvaukset.fi/etusivu> <https://www.kela.fi/omaisenkuolema>

<https://www.suomi.fi/kansalaiselle/parisuhde-ja-perhe/parisuhde/opas/vainajan-lahiomaisen-asema>

<https://evl.fi/apua-ja-tukea/suru-kriisi>